

HIV/AIDS-oplysning i 1995/96

Rejsende samt mænd, der har sex med mænd vil være i særlig fokus for Sundhedsstyrelsen HIV-oplysning i 1995. Herudover vil unge, lærere og læger komme til at mærke, at bekæmpelse af klamydia kommer på dagsordenen til efteråret.

Sundhedsstyrelsen har modtaget 13½ mio kr over finansloven til HIV/AIDS-oplysning i 1995. En del heraf vil gå til faste opgaver, som bladudgivelser, uddannelse af HIV-informatører, revision og genoptryk af pjecer mv. En væsentlig post på budgettet plejer at være en stor kampagne, der kører om efteråret i massemedier som aviser og trafikreklamer, som fx sidste års "Hun hedder Mia....osv". Sundhedsstyrelsens plan for 1995/96 er nu godkendt i Sundhedsministeriets AIDS-koordinationsgruppe og omfatter 25 større eller mindre aktiviteter. Af planen fremgår, at den store, dyre efterårskampagne til hele befolkningen i år er afløst af 3 mellemstore kampagner til særlige målgrupper.

Det kombinerede Centrale/Lokale oplysningsarbejde, kaldet Cen/Lok, kommer i år til at henvende sig til mænd, der har sex med mænd. Forberedelserne skulle være i gang vedr. lokale aktiviteter, der kører fra sommeren 1995 til sommeren 1996. Det centrale tiltag bliver Mand+Mand: En række fjernsynsspots, hvor kendte mennesker på en direkte, men afdæmpet facon advarer mod HIV/AIDS og opfordrer til brug af glidecreme og kondomer, hvis man som mand har sex med andre mænd. Mand+Mand er under produktion i samarbejde med STOP AIDS-kampagnen og er især rettet til biseksuelle og mænd, der ikke nås af den direkte oplysning i de åbne bøsse miljøer og vil blive vist i september 1995.

Klamydia er en udbredt sygdom blandt heteroseksuelle unge og spredes seksuelt på samme måde som HIV. Ubehandlet kan sygdommen i sig selv undertiden give alvorlige, kroniske skader. Mange går rundt og er uvidende om, at de er smittede på grund af manglende kendskab til sygdommen, og især fordi der langt fra altid er symptomer. Klamydia kan forebygges ved brug af kondom. Der vil til efteråret blive iværksat et samlet fremstød overfor de unge, sundhedssektoren og uddannelsessystemet for at få nedbragt de mere end 25.000 beregnede tilfælde af klamydia per år.

Sommeren er en tid, hvor der opstår mange nye seksuelle kontakter. Sundhedsstyrelsen gennemfører derfor en AIDS-oplysningsindsats overfor unge rejsende. Kampagnen består af et biografspot, der vises i alle landets biografteatre i juni måned 1995 og annoncering i div. ungdomsmedier. Derudover vil interrailere og unge charterturister få uddelt et "Survival Kit" bestående af et plasiketui med nøglering indeholdende et kondom, solcreme, plaster, en rejseguide og en EU-pjece med kondomoplysning på forskellige sprog.

Pjecerne vil endvidere blive uddelt på apoteker, paskontorer, vandrerhjem og festivaler.

Hjemmetestning for HIV

Det er nu teknisk muligt at lade sig HIV-teste hjemme på sengekanten, og såkaldte hjemmekits eller quicktests er snart klar på markedet. Sundhedsstyrelsen bestemmer ikke, hvilke typer tests, der skal kunne købes og bruges af befolkningen, af lægerne og på laboratorierne. Sundhedsstyrelsen kan imidlertid ikke anbefale brug af hjemmetests.

Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at der ingen lovgivning er på dette område, idet kvaliteten af (hjemme)tests ikke opfattes som et egentligt sundhedsspørgsmål, men mere som et forbrugermæssigt problem udenfor styrelsens kompetence- og ansvarsområde.

Sundhedsstyrelsen kan ikke anbefale brug af hjemmetests, idet de ikke altid er sikre, ligesom det ikke er hensigtsmæssigt at skulle forholde sig til en nyopdaget positiv test i hjemmet uden professionel rådgivning. Iøvrigt er disse tests ikke nødvendige i Danmark, hvor enhver gratis og anonymt kan få foretaget en HIV-test under mere betryggende forhold.

For læger i almen praksis er det heller ikke særligt hensigtsmæssigt med quicktests, der med det samme giver svaret, ligesom en graviditets-test. På forhånd er det ikke til at forudse, hvem der viser sig at være smittet. Det ville være en uheldig situation helt uforberedt at skulle stå i praksis med en patient, der viser sig positiv ved en quicktest og skulle aflevere denne besked uden at have fået svaret konfirmeret på et laboratorium.

Der er gang i kondomsalget

Men branchen er uenig om, hvor meget. En importør udtaler, at salget er steget 24% de sidste 4 år. Det passer ikke siger konkurrenten. Instituttet, der tester kondomerne taler om en stigning på 50% efter iværksættelse af AIDS-oplysning.

Sundhedsstyrelsen og andre har siden midten af 1980'erne advaret mod HIV/AIDS og anbefalet kondombrug ved samleje. Så vidt det vides, har danskernes sexvaner og partnervalg ændret sig på grund af risikoen for AIDS. Hyppigheden og arten af hvilken sex, der dyrkes med hvem ændres fra tid til anden. Ikke kun på grund af sundhedsfare. Men alt andet lige burde Sundhedsstyrelsens anbefalinger kunne aflæses i et øget kondomsalg. Men her kommer Sundhedsstyrelsen til kort over for

markedskræfterne. En stor importør fra et svensk firma, der angiver at sidde på 70% af det danske marked, udtaler til Jyllands Posten, at kondomsalget helt klart er steget væsentligt, og at det er kvinderne, der køber størsteparten af kondomerne, der i dag sælges fra dagligvarebutikkerne. Sikker sex kampagnerne har været en succes og strategien med de positive budskaber har været rigtig, siger direktøren. En stor århusiansk importør med en angivet markedsandel på 43% melder også om fremgang, men slet ikke i samme størrelsesorden. Han kritiserer konkurrentens tal for at omhandle antallet af de kondomer, der *ligger på lager* hos det institut, der tester stikprøver af alle kondomer på vej til det danske marked. Og at dette ikke på kort sigt siger noget om selve salget. På instituttet er man ikke i tvivl, når man ser tallene over en årrække: Salget steg 25% fra 1982 til 1990 og igen 25% fra 1990 til 1994.

AIDS-puljen fordeles 1. juni

Sundhedsministeriets AIDS-pulje modtog i år 27 ansøgninger til nye oplysningsprojekter og forebyggelsesinitiativer. Hvis alle skulle have haft støtte, ville det have krævet næsten 6 mio kr. Der var i år afsat 2,3 mio kr. til formålet.

AIDS-sekretariatet har nu afsluttet sagsbehandlingen, og denne er videresendt med styrelsens indstilling til Sundhedsministeriet. Her forventer man, at beslutningen om fordeling af midlerne vil foreligge omkring 1. juni 1995. Ansøgerne bedes have tålmodighed og IKKE kontakte AIDS-sekretariatet for at bede om forhåndstilkendegivelser, idet der hurtigst muligt vil blive fremsendt svar. Listen over hvem, der har modtaget støtte vil blive meddelt i følgende nummer af Nyhedsbrevet. Næste ansøgningsfrist til AIDS-puljen bliver 1. april 1996.

Fakkeltog den 21. maj

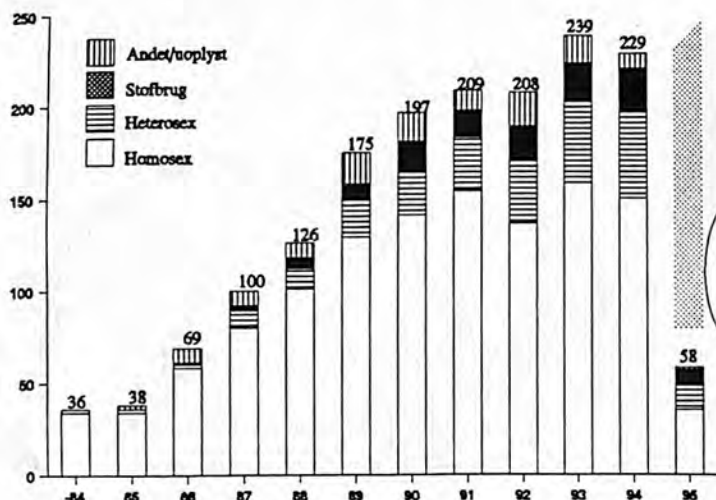
Det årlige fakkeltog mod AIDS afholdes til minde om dem, der er døde af AIDS og i solidaritet med dem, der er smittede eller på anden måde berørt af sygdommen. Der er i år fakkeltog over hele landet.

Aftenen vil blive højtideligholdt ved taler, underholdning, møder og mindegudstjenester. Arrangementerne starter i: København: Vor Frue Plads kl. 22.00, Odense: Skt Anne Plads kl. 20.45, Århus: Store Torv kl. 21.30, Ålborg: Medborgerhuset i Nørregade kl. 21.00, Esbjerg: Torvet kl. 20.00 og Herning: Tinghus Plads kl. 20.30.

HIV/AIDS-udviklingen: Bemærk, at AIDS-statistikken dækker samtlige AIDS-tilfælde siden 1980, mens HIV-meldesystemet kun omfatter dem, der har valgt at lade sig teste siden 1990. De nyeste tal er reelt større end angivet, da mange tilfælde erfaringsmæssigt indberettes noget senere, end de opdages.

Anmeldte AIDS-tilfælde i Danmark

1980 - 10. Maj 1995. Antal i alt: 1684

Nyfundne HIV-positive

August 1990 - 10. Maj 1995

Antal i alt: 1546

